

Postbus 5047
5201 GA 's-Hertogenbosch

Stationsweg 2
5211 TW 's-Hertogenbosch

Tel: 073-6133141
Fax: 073-6124812

www.jri.nl
infocom@jri.nl

BESTEMMINGSPLAN HEUMEN NOORD III TE HEUMEN

Betreft : Onderzoek luchtkwaliteit
Kenmerk : 808.880/51.730/NO1
Datum : 26 juni 2012
Eerste blad van : 4 bladen (en 3 bijlagen: A-C)

Inleiding

Planontwikkeling Heumen Noord III te Heumen wordt ontwikkeld ten behoeve van de bouw van woningen. Hiervoor moet een bestemmingsplanprocedure worden doorlopen. In het kader hiervan is onderzocht of het aspect luchtkwaliteit relevant is.

Planontwikkeling

Ligging

De planontwikkeling Heumen Noord III is gelegen ten noorden van de kern van Heumen. De ligging (in huidige situatie) en de beoogde inrichting van het gebied is weergegeven in figuren C1-2 in bijlage C.

Woningen

In het plan zijn woningen opgenomen. Het aantal te realiseren woningen bedraagt circa 90.

Wettelijk kader

Wet milieubeheer

Sinds 15 november 2007 zijn de belangrijkste bepalingen over luchtkwaliteitseisen opgenomen in de Wet milieubeheer (hoofdstuk 5, titel 5.2 Wm). Hiermee is het Besluit luchtkwaliteit 2005 vervallen. Omdat titel 5.2 handelt over luchtkwaliteit staat deze ook wel bekend als de 'Wet luchtkwaliteit'.

Specifieke onderdelen van de wet zijn uitgewerkt in Amvb's en ministeriële regelingen¹.

De nieuwe wetgeving kent een dubbele doelstelling:

1. De overheid wil een belangrijke impuls geven aan het treffen van maatregelen zodat in ons land de Europese normen worden gehaald.
2. De overheid wil er ook voor zorgen dat er meer mogelijkheden zijn om projecten door te laten gaan. Dat was nodig omdat in het verleden veel plannen door de rechter werden stilgelegd vanwege het niet halen van de normen.

Een belangrijk verschil met het Besluit luchtkwaliteit 2005 is dat de nieuwe regelgeving geen directe en harde koppeling meer kent tussen besluiten en grenswaarden. Deze is vervangen door een meer flexibele toetsing of koppeling tussen (ruimtelijke) besluiten en de gevolgen voor de luchtkwaliteit.

Artikel 5.16 Wm (eerste lid) geeft aan hoe en onder welke voorwaarden bestuursorganen bepaalde bevoegdheden (opgesomd in het tweede lid) kunnen uitoefenen in relatie tot luchtkwaliteitseisen. Als aannemelijk is dat aan één of een combinatie van de volgende voorwaarden wordt voldaan, vormen luchtkwaliteitseisen in beginsel geen belemmering voor het uitoefenen van de bevoegdheid.

- A. Er is geen sprake van een feitelijke of dreigende overschrijding van een grenswaarde;
- B. een project leidt - al dan niet per saldo - niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
- C. een project draagt 'niet in betekenende mate' bij aan de concentratie van een stof;
- D. een project is genoemd of past binnen het NSL of binnen een regionaal programma van maatregelen.

Ad. C Projecten die 'niet in betekenende mate bijdragen' aan de concentraties hoeven niet meer afzonderlijk getoetst te worden aan de grenswaarden voor de buitenlucht.

Ad. D Voor projecten die wél in betekenende mate bijdragen aan de concentraties is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) relevant. Het NSL is op 1 augustus 2009 in werking getreden.

¹ De nieuwe wettelijke regels zijn uitgewerkt in het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen), de Regeling niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen), de Regeling projectsaldering luchtkwaliteit 2007 en de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007.

Besluit niet in betekenende mate bijdrage

Het Besluit niet in betekenende mate bijdrage (luchtkwaliteitseisen), verder te noemen het Besluit NIBM, legt vast wanneer een project niet in betekenende mate bijdraagt aan de concentratie van een bepaalde stof. Er zijn twee mogelijkheden om aannemelijk te maken dat een project binnen de NIBM-grens blijft:

- A. Motiveren dat een project binnen de getalsmatige grenzen van een categorie uit de Regeling NIBM valt. Er is dan geen verdere toetsing nodig; het project is in ieder geval NIBM. Dit volgt uit artikel 4, eerste lid, van het Besluit NIBM.
- B. Op een andere manier aannemelijk maken dat een project de in het Besluit aangegeven 3% grens niet overschrijdt. Hiervoor kunnen berekeningen nodig zijn. Ook als een project niet past binnen de getalsmatige grenzen van de Regeling NIBM, is het mogelijk om alsnog via berekeningen aannemelijk te maken, dat de 3% grens niet wordt overschreden.

Als een project niet leidt tot een toename groter dan 3% voor zowel PM10 als NO₂, vindt geen verdere toetsing aan grenswaarden plaats. Nadere informatie over is te vinden in bijlage B.

Besluit Gevoelige bestemmingen

Op 16 januari 2009 is het Besluit gevoelige bestemmingen in werking getreden. Hiermee wordt de vestiging van gevoelige bestemmingen zoals scholen en kinderdagverblijven in de nabijheid van provinciale en rijkswegen beperkt. Het Besluit gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen) is gebaseerd op artikel 5.16a van de Wet milieubeheer, dat via een amendement van de Tweede Kamer in de Wet milieubeheer is opgenomen.

Huidige situatie

Op basis van het NSL (RIVM Rapport 680712003/2011 'Monitoringsrapportage NSL – Stand van zaken Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit 2011') zijn er in Heumen geen knelpunten ten aanzien van luchtkwaliteit.

Toets NIBM

De planontwikkeling bestaat uit circa 90 woningen en zal beschikken over (minimaal) 1 ontsluitingsweg. Het aantal te realiseren woningen valt binnen het criterium voor de categorie woningbouwlocaties. Het bouwplan draagt niet of nauwelijks bij aan de luchtverontreiniging en is in dat opzicht niet in betekenende mate.

Toets Besluit Gevoelige bestemmingen

Het bouwplan voorziet niet in het mogelijk maken van een gevoelige bestemming zoals bedoeld in het besluit.

Conclusies

Geconcludeerd kan worden dat:

- er in Heumen geen knelpunten ten aanzien van luchtkwaliteit zijn;
- de planontwikkeling Heumen Noord III niet of nauwelijks bijdraagt aan de luchtverontreiniging en in dat opzicht niet in betekenende mate is;
- het bouwplan niet voorziet in het mogelijk maken van een gevoelige bestemming zoals bedoeld in het Besluit Gevoelige bestemmingen.

Jansen Raadgevend Ingenieursbureau,

ir. J.W.F. Schuddeboom

BIJLAGEN

A. Begrippenlijst

Korte uiteenzetting van enige begrippen:

grenswaarde	grenswaarde als bedoeld in artikel 5.1 van de wet ten aanzien van het kwaliteitsniveau van de buitenlucht;
inrichting	inrichting die behoort tot een krachtens artikel 1.1, derde lid, van de wet aangewezen categorie
jaargemiddelde concentratie	concentratie in de buitenlucht, gemiddeld over vierentwintig uurgemiddelde concentratie in een kalenderjaar, uitgedrukt in microgram per m ³ lucht bij een temperatuur van 293 Kelvin en een druk van 101,3 kiloPascal voor zwaveldioxide, stikstofoxiden, lood en benzeen en bij heersende temperatuur en druk voor zwevende deeltjes (PM ₁₀)
motorvoertuig	motorvoertuig in de zin van artikel 1 van het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990
stikstofoxiden	het totale aantal volumedelen stikstofmonoxide en stikstofdioxide per miljard volumedelen, uitgedrukt in microgrammen stikstofdioxide per m ³
uurgemiddelde concentratie	concentratie in de buitenlucht, gemiddeld over een heel uur uitgedrukt in microgram per m ³ lucht bij een temperatuur van 293 Kelvin en een druk van 101,3 kiloPascal
vierentwintig uurgemiddelde	concentratie in de buitenlucht, gemiddeld over het tijdvak van 0:00 tot 24:00 uur Midden-Europese-Tijd, uitgedrukt in microgram per m ³ lucht bij een temperatuur van 293 Kelvin en een druk van 101,3 kiloPascal voor zwaveldioxide, stikstofoxiden, lood en benzeen en bij heersende temperatuur en druk voor zwevende deeltjes (PM ₁₀)
wet	Wet milieubeheer
zwevende deeltjes (PM ₁₀)	in de buitenlucht voorkomende stofdeeltjes die een op grootte selecterende instroomopening passeren met efficiencygrens van 50 procent bij een aërodynamische diameter van 10 micrometer

B. Toelichting luchtkwaliteit

Wet milieubeheer

Sinds 15 november 2007 zijn de belangrijkste bepalingen over luchtkwaliteitseisen opgenomen in de Wet milieubeheer (hoofdstuk 5, titel 5.2 Wm). Hiermee is het Besluit luchtkwaliteit 2005 vervallen. Omdat titel 5.2 handelt over luchtkwaliteit staat deze ook wel bekend als de 'Wet luchtkwaliteit'.

Besluit en regeling Niet in betekenende mate bijdragen

De koppeling tussen ruimtelijke ontwikkelingen en de gevolgen voor de luchtkwaliteit is in deze Wet flexibeler geworden. Het begrip 'niet in betekenende mate' (NIBM) speelt een belangrijke rol in de nieuwe regelgeving en is uitgewerkt in het "Besluit niet in betekenende mate bijdragen" en de "Regeling niet in betekenende mate bijdragen". Het Besluit en de Regeling maken onderscheid in de situatie vóór en na de vaststelling van het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Vanaf 1 augustus 2009 is het NSL in werking.

Het Besluit niet in betekenende mate bijdragen (luchtkwaliteitseisen)

Deze AMvB, verder te noemen het Besluit NIBM, legt vast wanneer een project niet in betekenende mate bijdraagt aan de concentratie van een bepaalde stof. Dat is het geval wanneer aannemelijk is dat het project een toename van de concentratie van fijn stof (PM10) of stikstofdioxide (NO₂) veroorzaakt die niet meer bedraagt dan 3% van de jaargemiddelde concentratie van die stof. Dit komt overeen met een toename van maximaal 1,2 microgram/m³ voor zowel PM10 als NO₂. Als de toename voor één of beide stoffen hoger is, dan is het project IBM. Bij de NIBM toets gaat het om de toename van de luchtverontreiniging als gevolg van het project, afgezet tegen de autonome ontwikkeling.

Ontwikkelingen (projecten en activiteiten) die 'niet in betekenende mate' bijdragen aan een verslechtering van de luchtkwaliteit hoeven door het bevoegd gezag (in principe) niet meer afzonderlijk getoetst te worden aan de grenswaarden voor luchtkwaliteit. Er zijn twee mogelijkheden om aannemelijk te maken dat een project binnen de NIBM-grens blijft:

- a. Motiveren dat een project binnen de getalsmatige grenzen van een categorie uit de Regeling NIBM valt. Er is dan geen verdere toetsing nodig, het project is in ieder geval NIBM. Dit volgt uit artikel 4, eerste lid, van het Besluit NIBM.
- b. Op een andere manier aannemelijk maken dat een project de 3% grens niet overschrijdt. Hiervoor kunnen berekeningen nodig zijn. Ook als een project niet past binnen de getalsmatige grenzen van de Regeling NIBM, is het mogelijk om alsnog via berekeningen aannemelijk te maken, dat de 3% grens niet wordt overschreden.

Als een project niet leidt tot een toename groter dan 3% voor zowel PM10 als NO₂, dan vindt geen verdere toetsing aan grenswaarden plaats.

- De NIBM-grens voor een plan met enkel woningen:
 - 3% criterium: ≤ 1500 woningen (netto) bij 1 ontsluitingsweg
 - 3% criterium: ≤ 3000 woningen (netto) bij 2 ontsluitingsweg en gelijkmatige verkeersverdeling (voorschrift 3A.2 uit Handreiking NIBM)
- De NIBM-grens voor een plan met woningen en kantoren, bij 1 ontsluitingsweg:
 - 3% criterium: $0,0008 * \text{aantal woningen} + 0,000012 * \text{bruto vloeroppervlak kantoren in m}^2 \leq 1,2$ (voorschrift 3A.3 uit Handreiking NIBM).

C. Figuren

Figuur C1. Huidige situatie omgeving Heumen Noord III (blauw: uitsnede figuur C2)

Figuur C2. Planontwikkeling Heumen Noord III - inrichting (uitsnede: blauwe kader uit figuur C1)